Vandløb og søer
Information om udsætning af ænder

Hvor mange ænder må sættes ud i et vandhul?

Der må udsættes 1 ælling pr. 150 m^2 eller 1 voksen and pr. 300 m^2 åben, ubevokset vandflade.

Hvordan kan ænder skade søen / vandhullet og vandløbene?

10 ænder forurener lige så meget som 1 persons urensede spildevand. Det vil sige, at 10 ænder hvert døgn producerer en mængde ekskrementer, der svarer til et menneskes produktion af forurenende stoffer fra toiletbesøg, bad, tøjvask, opvask og rengøring.

Der skal altså ikke mange ænder til, før en sø eller et vandhul bliver meget forurenet med organiske stoffer og næringssalte. Det samme sker ved tilledning af husspildevand.

Søer og langt de fleste vandhuller har en eller anden form for afløb til et vandløb, for eksempel dræn. Forureningen fra udsatte ænder i et "overbefolket andehul", vil forurene det vandløb, som søvandet løber ud i.

Ænderne udnytter kun en del af det korn, som de fodres med. Kornresterne, som er organiske stoffer, forurener søen.

Søen forurenes dels med organiske stoffer fra ændernes ekskremente og dels med forderrester.

Bakterier omsætter de organiske stoffer under forbrug af ilten i søens eller vandhullets vand. Det betyder, at søen får dårlige iltforhold.

Stofferne fra bakteriernes omsætning (næringsstoffer) giver algerne gode vækstmuligheder. Søen kan udvikle sig til en "algesuppe", som bliver helt grøn og uklar om sommeren.

Søen er kommet ud af den naturlige balance, og fisk og smådyr får sværere og sværere ved at overleve i søen. Det kan tage rigtig mange år at genskabe en naturlig balance igen.

Vandplanter og smådyr er på ændernes menukort

Ænder, der udsættes, supplerer deres kost med de naturlige vandplanter og smådyr i søen. Er tætheden af de udsatte ænder høj, fjerner de helt de naturligt forekommende vandplanter og smådyr. Derved forsvinder fiskenes føde og skjulesteder, og søen er ude af balance.

Sammensætningen af fiskebestanden ændres

I de naturlige søer findes ofte en bestand af skalle, suder, aborre, gedde, ål og enkelte karusser i en sund ligevægt. I en sø med mange ænder (en påvirket sø) bliver vandet uklart og vandplanterne mangler. Kun skaller og karusser kan klare den dårligere vandkvalitet. De ses ofte i meget store bestande, da der ingen rovfisk er mere til at begrænse deres antal.

Hvad med ænder, som af sig selv lander i en sø / et vandhul?

En flok ænder kan lande i et vandhul, men de vil normalt kun blive i kortere tid, hvis der ikke fodres i eller ved vandhullet.

Ynglende gråænder vil normalt kræve mindst 350 m^2 vandflade.

Må jeg fodre for ænder ved min sø / mit vandhul?

For at beskytte vandmiljøet i søer og vandhuller har de tidligere regionplaner (nu landsplandirektiver) indført en bestemmelse om, at der ikke må ske fodring af ænder i og ved naturlige vandhuller og søer.

Etablering af vandhuller kræver godkendelse. Her bliver stillet vilkår om, at du ikke må fodre ænder i og ved dit nye vandhul.

Hvilke love handler om udsætning af ænder?
Udsætning af ænder reguleres gennem jagtloven og bekendtgørelse udsætning af vildt, jagtmåder og jagtredskaber.
Lovgivningen kan findes på biblioteket eller på www.retsinformation.dk

Hvem er myndighed for udsætning af ænder?

Jagtloven og dermed udsætning af ænder håndhæves af Skov- og Naturstyrelsen.
Næstved Kommune hører ind under afdelingen Skov- og Naturstyrelsen Storstrøm.

Hvad siger regionplanen om fodring af ænder?

I regionplanen (nu landsplandirektivet) står der om ænder i søer:

- *Andehold i en størrelsesorden, der ændre søens tilstand, er ikke lovlig i henhold til § 3 i Naturbeskyttelsesloven*
  Dette er også skrevet ind i kommuneplanen.
- *Eventuel fodring bør foregå mindst 5 meter fra vandkanten for at undgå forurening af søen med foderet.*

Her kan hentes yderligere oplysninger.

Se Skov- og Naturstyrelsens hjemmeside: www.skovognatur.dk Du kan søge under "ænder".

Se også Næstved Kommunes hjemmeside:

- Om søer: www.naestved.dk/NaturFriluftsliv/Natur/PlejeNaturgenopretning
  Her kan du også finde Link til vejledning om udsætning og fodring af ænder i/ved søer
- Om vandløb: www.naestved.dk/NaturFriluftsliv/Vandloeb

Du kan også få yderligere oplysninger hos:

Natur & Vand, Teknik- og Miljøforvaltningen, Rådmandshaven 20, 4700 Næstved
Telefon: 5588 6150. E-mail: vandloeb@naestved.dk

Her kan også fås Vejledning om udsætning og fodring af ænder i/ved søer (naturbeskyttelsesloven)